

U voćnjaku u maju

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 25.05.2020 Брой: 5/2020

Prosečna mesečna temperatura u maju za većinu regiona zemlje kreće se između 15 i 18 stepeni. Veoma često u pojedinim godinama dnevne temperature dostižu i do 30 stepeni. U maju se povećava količina padavina. One su kratkotrajne, ali intenzivne.

U maju su voćke u fenofazi intenzivnog rasta.

Za **jabuku** obično se sprovode 2 tretmana, koji su usmereni protiv čadave pegavosti jabuke, pepelnice, jabukova savijača, kalifornijske štitaste vaši, minera listova, grinja i lisnih vaši. Za suzbijanje čadave pegavosti jabuke koristi se jedan od sledećih fungicida: Delan 700 WDG - 50 g/da, Delan PRO - 250 ml/da, Decibel Max WG - 30 g/da, Dithane DG - 200 g/da, Dithane M45 - 200 g/da, Difcor 250 EC - 15 ml/da, Indar 5 EW – 100

ml/da, Karamat 2.5 EW – 200 ml/da, Quimera WG – 20 g/da, Luna Care WG – 300 g/da, Password 25 WG – 50 g/da, Polyram DF – 0.2%, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Syllit 544 SC – 125 ml/da, Scab 80 WG Capetan – 188 g/da, Score 250 EC – 15 – 20 ml/da, Sugoby WG – 20 g/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Faban – 120 ml/da, Flint Max 75 WG – 0.02%, Folpan 80 WDG – 0.15%, Fontelis SC – 75 ml/da, Heliosulfur S – 150 – 500 ml/da, Chorus 50 WG – 30 – 50 g/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%, Shardif 25 EC – 20 ml/da, DifenzoN 25 EC – 20 ml/da, Dishom 25 EC – 20 ml/da.

Za suzbijanje pepelnice koristi se jedan od sledećih fungicida: Bayfidan 250 EC – 15 ml/da, Bellis – 80 g/da, Kozavet DF – 750 g/da, Quimera WG – 20 g/da, Kumulus DF – 600-900 g/da, Luna Care – 300 g/da, Systhane 20 EW – 28-42 ml/da, Systhane Ecozome EW – 60-185 ml/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da, Solfo 80 WG – 750 g/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Topaz 100 EC – 25-50 ml/da, Topsin M 70 WDG – 0.12%, Flint Max 75 WG – 0.02%, Heliosulfur S – 150-500 ml/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%.

Za sorte jabuke osetljive na čadavu pegavost i pepelnicu, preporučuje se upotreba fungicida koji su odobreni za suzbijanje obe bolesti, kao što su: Quimera – 20 g/da, Kumulus DF – 600-900 g/da, Luna Care – 300 g/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Flint Max 75 WG – 0.02%, Heliosulfur S – 150-500 ml/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%.

Pri visokim temperaturama ne prskati sumpornim fungicidom, jer može dovesti do opekotina na listovima pojedinih sorti.

U ovom periodu sprovesti zelenu rezidbu uklanjanjem izbojaka zaraženih pepelnicom.

Za suzbijanje jabukova savijača, u rastvor fungicida dodaje se jedan od sledećih insekticida: Avant 150 EC - 33.3 ml/da, Affirm 095 SC - 300 g/da plus 0.02% adjuvant Break-Thru, Afikar 100 EC - 30 ml/da, Affirm Opti - 200 g/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Decis 100 EC - 7.5-12.5 ml/da, Deka EC/Desha EC/Dena EC/Poleci/Decision - 30 ml/da, Dukat 25 EC – 30 ml/da, Efcymetrin 10 EC/Cyper 10 EC – 30 ml/da, Imidan 50 WG – 150 g/da, Calypso 480 SC – 20-25 ml/da, Coragen 20 SC – 16-30 ml/da, Meteor – 0.06%, Proteus O – TEC – 0.05-0.06%, Reldan 22 DM – 200 ml/da, Reldan 40 EC – 120 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC/Oasis 5 EC – 0.02%, Harpoon – 100 ml/da, Cyclone 10 EC – 30 ml/da. Od navedenih insekticida, Affirm 095 SC - 300 g/da plus 0.02% adjuvant Break-Thru, Afikar 100 EC - 30 ml/da, Affirm Opti - 200 g/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Dukat 25 EC – 30 ml/da, Efcymetrin 10 EC/Cyper 10 EC – 30 ml/da, Calypso 480 SC – 20-25 ml/da, Coragen 20 SC – 16-30 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC/Oasis 5 EC – 0.02%, Cyclone 10 EC – 30 ml/da su takođe efikasni i protiv minera listova.

Za suzbijanje jabukova savijača mogu se koristiti i bioinsekticidi Carpovirusin – 100 ml/da, Madex TOP – 10 ml/da i Madex TWIN – 10 ml/da; oni se primenjuju tokom masovnog leta i preciznije pre izleganja jaja.

Za suzbijanje kalifornijske štitaste vaši registrovani su sledeći insekticidi: Brai - 28-50 ml/da, 0.03%, Deka EC/Desha EC/Dena EC/Poleci/Decision – 50-75 ml/da, Dursban 4 EC – 150-187 ml/da, Closer 120 SC – 40 ml/da, Meteor - 90 ml/da, Mulligan – 30-50 ml/da, Proximo – 28 - 70 ml/da, Reldan 22 DM – 200-250 ml/da, Harpoon – 30 ml/da.

U slučaju pojave i visoke gustine populacije voćne crvene grinje, prskati jednim od akaricida: Apache EW – 100 ml/da, Bermectin – 60-96 ml/da, Valmec EC – 60-96 ml/da, Vertimec 018 EC - 100 ml/da, Voliam Targo 063 SC – 75 ml/da, Danitron 5 SC – 100-200 ml/da, Zoom 11 SC – 25-50 ml/da, Laota - 60-96 ml/da, Milbeknock – 25 g/da, Naturalis SC - 100-150 ml/da, Nealta SC – 100 ml/da, Nissorun 10 WP – 75 g/da.

Za **krušku** u ovom periodu tretmani su usmereni protiv čadave pegavosti, pegavosti listova (bele i braon), lisne buve kruške, kruškina savijača, kruškine savitljivke i istočne voćne savijače. Za suzbijanje bolesti koristi se jedan od fungicida navedenih za suzbijanje čadave pegavosti jabuke. Za suzbijanje lisne buve kruške, u rastvor fungicida dodaje se jedan od sledećih insekticida: Bermectin – 37.5 – 120 ml/da, Vaztak New 100 EC – 20 ml/da, Valmec – 37.5 – 120 ml/da, Deka EC/Desha EC/Dena EC/Poleci/Decision – 75 ml/da, Delegate 250 WG – 30 g/da, Decis 100 EC – 12.25 ml/da, Laota – 37.5-120 ml/da, Meteor – 90 ml/da, Movento 100 SC – 0.12-0.15%, Naturalis -100-200 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha/Sumicidin 5 EC/Oasis 5 EC – 0.03%, Harpoon – 100 ml/da.

Za zaštitu plodova kruške od napada crva, koristi se jedan od insekticida navedenih za suzbijanje jabukova savijača. **Dunja** se prska protiv monilioze i dunjine savitljivke. Za suzbijanje monilioze efikasni su sledeći fungicidi: Captan 80 WP – 150-180 g/da, Karamat 2.5 EW – 200 ml/da, Chorus 50 WG – 45-50 g/da, a za suzbijanje dunjine savitljivke – jedan od insekticida navedenih za suzbijanje jabukova savijača.

U maju, u većini voćarskih regiona (pod povoljnim uslovima), simptomi **vatrenog opekotina** na jabučastim vrstama pojavljuju se masovno. Bolest nanosi ozbiljnu štetu krušci, dunji i jabuci. Da bi se ona ograničila, sprovodi se rezidba uklanjanjem zaraženih grančica i izbojaka (seći 30-40 cm ispod mesta infekcije), nakon čega se rane premažu uljanom bojom u koju se dodaju preparati na bazi bakra – Bordeaux Mix 20 WP, bordoska tečnost, Funguran OH 50 WP, Champion WP/Champ 50 WP/Makk 50 WP. Alati za rezidbu se dezinficiraju nakon svakog reza denaturisanim alkoholom ili u izbeljivaču razblaženom vodom u odnosu 1:10. Pored rezidbe, radi zaštite stabala od infekcije, sprovode se tretmani sa: bordoskom tečnošću – 1%, Funguran OH 50 WP – 0.15%, Champion WP/Champ 50 WP/Makk 50 WP – 0.15%, Kocide 2000 WG – 0.155-0.68 kg/da,

Serenade ASO SC – 400-800 ml/da. Може се користити и regulator rasta Regalis Plus, ali ne tokom prve 3-4 godine nakon podizanja zasada. Pod povoljnim uslovima za razvoj bolesti – osetljive sorte, prohladno i vlažno vreme, kao i prisustvo inokuluma iz prethodne godine – preventivni tretmani se sprovode u intervalima od 5-7 dana.

Trešnja i višnja u ovom periodu se prskaju dva puta protiv cilindrosporioze (rupavosti listova/bakteriozne pegavosti listova), monilioze i voćne muve trešnje. Efikasni fungicidi protiv cilindrosporioze su: Karamat 2.5 EW – 300 ml/da, Signum WG - 30 g/da, Score 250 EC – 30 ml/da, Syllit 40 SC – 150 ml/da, Syllit 544 SC – 125 ml/da, Delan 700 WDG - 0.05% i Flint Max 75 WG - 30 g/da. Od navedenih fungicida, Karamat 2.5 EW - 300 ml/da i Signum WG – 65-70 g/da su takođe efikasni protiv monilioze. Prilikom prvog tretmana protiv cilindrosporioze, pri visokoj gustini populacije gusenica defolijatora, pilica i pipa, u rastvor fungicida dodaje se Meteor 60-90 ml/da. Obično se tretman protiv voćne muve trešnje poklapa sa drugim tretmanom protiv cilindrosporioze. Za suzbijanje voćne muve trešnje, u rastvor fungicida dodaje se jedan od insekticida odobrenih za upotrebu protiv ovog štetočine: Decis 100 EC – 10-17.5 ml/da, Imidan 50 WG – 150 g/da, Calypso 480 SC – 20 ml/da, Karate Zeon 5 CS – 15 ml/da, Naturalis – 100-200 ml/da.

Samo za kasnozrele sorte trešnje i veoma visoku gustinu populacije voćne muve trešnje neophodno je sprovesti drugi tretman protiv nje. On se izvodi 10–14 dana nakon prvog. Mladice trešnje i višnje koje ne rađaju se prskaju protiv lisnih vaši. Efikasni insekticidi protiv njih su: Decis 100 EC – 12.25 ml/da, Mospilan 20 SG – 25 g/da, Closer 120 SC – 20 ml/da, Lamadex Extra – 40-60 g/da, Teppeki – 14 g/da.